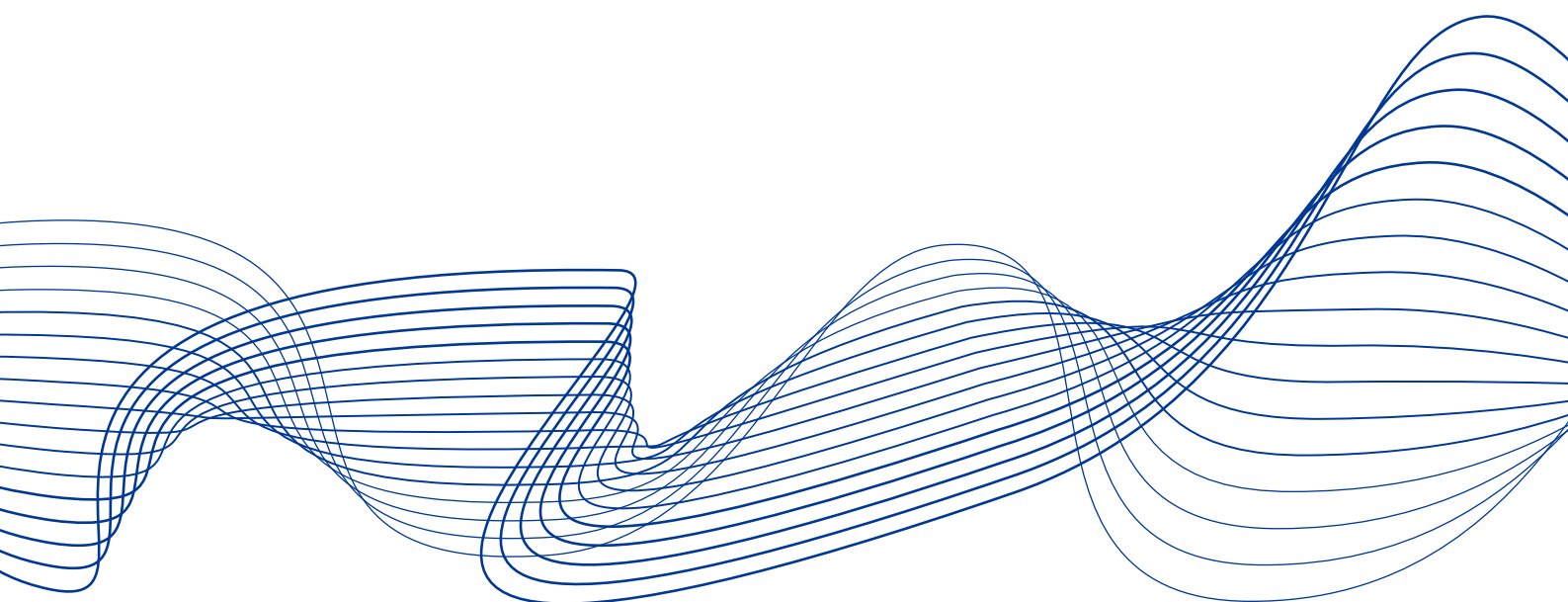

Raport anual

2015

CERS

Comitetul european pentru risc sistemic

Sistemul european de supraveghere financiară

Cuprins

Cuvânt înainte	2
Sinteză	3

Cuvânt înainte

Mario Draghi, Președintele
Comitetului european pentru risc
sistemic

Pe parcursul anului 2015, Comitetul european pentru risc sistemic (CERS) a continuat să monitorizeze atent posibilele surse de riscuri sistematice din sistemul financiar și economia Uniunii Europene. În trei domenii au existat uneori indicii de agravare a vulnerabilităților. În primul rând, piețele au fost marcate de o volatilitate semnificativă, generată de evoluțiile consemnate de principalele economii de piață emergente în toamna anului 2015, care s-a propagat rapid pe piețele financiare internaționale, inclusiv pe piețele europene. CERS a manifestat vigilență față de riscul reevaluării pe piețele financiare internaționale, incluzându-l în cea mai înaltă categorie de risc ca reacție la aceste evoluții. La începutul anului 2016 s-a asistat la o materializare parțială a acestor vulnerabilități, într-un context grevat de persistența incertitudinilor legate de redresarea economică la nivel mondial, de menținerea fragilității bilanțurilor băncilor și ale societăților de asigurări din UE, precum și de nivelul ridicat al datoriei publice și private. În al doilea

rând, sectorul bancar paralel din UE a continuat să se extindă, atât în ceea ce privește dimensiunea, cât și interconectivitatea sa, acest lucru însemnând că șocurile și efectele de contagiune potențiale generate de acest sector s-ar putea transmite și în restul sistemului financiar. În final, incertitudinile geopolitice din aproape toate regiunile limitrofe ale Europei au contribuit la menținerea la niveluri ridicate a preocupărilor.

Totodată, autoritățile macroprudențiale au avut la dispoziție, pentru prima dată, un set relativ amplu de instrumente pentru a spori reziliența sectorului bancar la aceste riscuri, în pofida absenței unor instrumente similare pentru restul sectorului financiar. CERS sprijină autoritățile macroprudențiale naționale prin elaborarea unui cadru instituțional care va permite recunoașterea reciprocă a măsurilor naționale, reducând astfel riscurile de arbitraj de reglementare. CERS a furnizat, de asemenea, scenarii nefavorabile macroprudențiale tuturor autorităților europene de supraveghere în domeniile de competență respective (în principal, sectorul bancar, sectorul asigurărilor și contrapartidele centrale). Totodată, CERS a studiat unele aspecte structurale ale riscurilor, îndeosebi rolul sistemic pe care expunerea la sectorul imobiliar rezidențial și la cel imobiliar comercial îl poate avea pentru populație, bănci și economie în ansamblu, precum și natura sistemică a unor riscuri care se pot propaga din sectorul asigurărilor.

CERS a continuat să ofere membrilor săi un forum pentru schimburi de opinii confidențiale privind vulnerabilitățile de natură sistemică pe termen scurt, mediu și lung. În aproape toate statele membre ale UE, politica macroprudențială a devenit operațională.

Frankfurt pe Main, iulie 2016

Mario Draghi

Președintele CERS

Sinteză

Anul 2015 a reprezentat cel de-al cincilea an de funcționare a Comitetului european pentru risc sistemic. Încă de la înființarea sa în anul 2010, CERS s-a confruntat în mod continuu cu situații excepționale, care au reflectat consecințele crizei financiare și ale crizei datorilor suverane în Europa. Deși indicatorii bazați pe piață ai riscului sistemic au revenit la nivelurile anterioare crizei, în sistemul financiar al UE s-au menținut vulnerabilități semnificative. Prin urmare, CERS a identificat patru riscuri principale la adresa stabilității financiare în UE: (i) reevaluarea primelor de risc pe piețele financiare internaționale, amplificată de un nivel scăzut al lichidității pieței; (ii) fragilizarea în continuare a bilanțurilor băncilor și ale societăților de asigurări; (iii) deteriorarea sustenabilității datoriei suverane, precum și a celei a sectorului corporativ și a gospodăriilor populației; și (iv) șocuri și efecte de contagiune propagate de la sectorul bancar paralel la sistemul financiar.

CERS a inclus evaluarea primelor de risc pe piețele financiare internaționale în cea mai înaltă categorie de risc ca urmare a volatilității semnificative a pieței. Această volatilitate, generată de evoluțiile consemnate de principalele economii de piață emergente în toamna anului 2015, s-a propagat rapid pe piețele financiare internaționale, inclusiv pe piețele europene. La începutul anului 2016 s-a asistat la o materializare parțială a acestor vulnerabilități, într-un context grevat de persistența incertitudinilor legate de redresarea economică la nivel mondial, de menținerea fragilității bilanțurilor băncilor și ale societăților de asigurări din UE, precum și de nivelul ridicat al datoriei publice și private. Riscul unei noi intensificări a crizei datorilor suverane a sporit în primăvara și vara anului 2015, date fiind, printre altele, incertitudinile politice din Grecia. Deși prețurile activelor din Grecia au consemnat o scădere abruptă, efectele de contagiune în alte țări cu niveluri ridicate ale datoriei au fost limitate. Din vara anului 2015, preocupările pieței privind Grecia s-au redus considerabil. Având în vedere evoluțiile pe plan structural, în 2015 sistemul bancar paralel din UE a continuat să se extindă, atât în ceea ce privește dimensiunea, cât și interconectivitatea sa. Această creștere a impus necesitatea unei monitorizări sporite din partea autorităților macroprudențiale. Incertitudinile geopolitice din aproape toate regiunile limitrofe ale Europei au contribuit la nivelurile ridicate ale preocupărilor.

În anul 2015, CERS a continuat să elaboreze politici și orientări macroprudențiale privind utilizarea instrumentelor macroprudențiale care vizează sectorul financiar bancar și cel nebanca. În primul rând, CERS a examinat riscurile sistemice care decurg din activitățile asigurătorilor și reasigurătorilor europeni. În raportul care a rezultat s-a recomandat să se evalueze dacă autoritățile macroprudențiale au nevoie de instrumente suplimentare pentru a contracara riscurile sistemice legate de sectorul asigurărilor din UE. În al doilea rând, CERS a efectuat o analiză structurală a relației dintre evoluțiile din sectorul imobiliar și stabilitatea financiară. În al treilea rând, au fost desfășurate în continuare activități privind posibilele riscuri sistemice generate de o tranziție târzie și bruscă la o economie cu emisii reduse de carbon. În final, în cooperare cu Banca Centrală Europeană (BCE), CERS a inițiat activități privind monitorizarea și evaluarea riscurilor la adresa stabilității financiare care se manifestă pe o perioadă prelungită cu rate scăzute ale dobânzilor.

Totodată, CERS a contribuit și la testările la stres lansate de cele trei autorități europene de supraveghere. La începutul anului 2015, CERS a furnizat scenarii macrofinanciare nefavorabile, care să fie utilizate în cadrul unui exercițiu de testare a rezilienței fondurilor de pensii cu beneficii definite, derulat de Autoritatea europeană pentru asigurări și pensii ocupaționale (*European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA*). Un an mai târziu, la începutul anului 2016, CERS a elaborat scenariile macrofinanciare nefavorabile care au fost transmise Autorității Bancare Europene (ABE) pentru testarea la stres a sectorului bancar și Autorității europene pentru asigurări și pensii ocupaționale pentru testarea la stres a sectorului asigurărilor.

De asemenea, CERS a contribuit pentru prima dată la testarea la stres a contrapartidelor centrale (CPC), efectuată de Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe (*European Securities and Markets Authority – ESMA*).

CERS și-a continuat activitatea cu privire la CPC și a prezentat Comisiei Europene, spre reflecție, două contribuții în contextul revizuirii Regulamentului privind infrastructura pieței europene (*European Market Infrastructure Regulation – EMIR*). În pofida acordului exprimat cu privire la structura generală a EMIR, în opinia CERS, contribuția anticiclică a cadrului juridic ar putea fi consolidată în mod semnificativ. Introducerea unei clauze de revizuire în EMIR, în special cu privire la utilizarea macroprudențială a marjelor (*margin*) și a marjelor de ajustare (*haircut*), ar permite dezvoltarea în continuare a principiilor care reglementează aceste instrumente.

Comparativ cu anul anterior, în 2015 a fost consemnată o creștere substanțială a numărului de măsuri destinate aspectelor macroprudențiale. Conform așteptărilor, au existat în continuare diferențe semnificative între țările din UE în ceea ce privește numărul și tipurile de măsuri adoptate. Creșterea numărului de măsuri s-a datorat parțial identificării instituțiilor de importanță sistemică și implementării regimului privind amortizorul anticiclic de capital. În plus, sectorul imobiliar rezidențial a prezentat în continuare o relevanță deosebită pentru măsurile de politică macroprudențială. În plus, pe parcursul anului 2015, mai multe țări din UE au analizat și, adesea, au adoptat inițiative menite să contracareze riscurile generate de stocul de credite în valută. La sfârșitul anului 2015, CERS a instituit un cadru de coordonare pentru evaluarea efectelor transfrontaliere și a reciprocității voluntare a măsurilor de politică macroprudențială. Mai exact, într-un sistem financiar integrat precum piața unică europeană, este necesară o mai mare coordonare între politici pentru a asigura eficacitatea politicilor macroprudențiale naționale.

În perioada analizată, CERS a continuat să evalueze implementarea recomandărilor CERS anterioare. Evaluarea Recomandării CERS privind finanțarea instituțiilor de credit (CERS/2012/2) a indicat progrese considerabile în ceea ce privește armonizarea cadrelor naționale privind obligațiunile garantate. De asemenea, aceeași recomandare a CERS a promovat cu succes politicile de gestionare a riscurilor, procedurile și măsurile de control destinate riscurilor conexe, precum și un cadru de monitorizare a grevării cu sarcini a activelor.

© **Comitetul european pentru risc sistemic, 2016**

Adresa poștală 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefon +49 69 1344 0
Website www.esrb.europa.eu

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri necomerciale și educaționale este permisă numai cu indicarea sursei.

Data-limită pentru transmiterea datelor cuprinse în acest raport a fost 6 iunie 2016.

Această versiune prescurtată a Raportului anual 2015 al CERS cuprinde secțiunile „Cuvânt înainte” și „Sinteză”.
Versiuni lingvistice complete sunt disponibile în limbile engleză, germană și spaniolă.

ISSN 1977-5245 (pdf)
ISBN 978-92-899-2452-8 (pdf)
DOI 10.2866/903372 (pdf)
Număr catalog UE DT-AB-16-001-RO-N (pdf)